

Ο ΒΙΒΛΙΟΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ,

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Δ΄.

Τεύχος Ζ'. Σεπτέμβριος 1860.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Στοχασμοὶ Ἀυτοσχέδιοι Κοραΐ. (Συνέχεια). — Ἀρμονία τοῦ παντός. — Ὁ ἀ-
 ληθὴς ἀνθρώπος τῶν γραμμάτων καὶ ὁ τοιοῦτος πολίτης. — Σύντομος με-
 λέτη τῶν Σταυροφοριῶν. (Συνέχεια καὶ τέλος). — Οἱ αἰγυμάλωτοι τῆς Χίου.
 — (Συνέχεια καὶ τέλος). — Κιρκιὴ γλώσσα. — Περὶ τοῦ τεχνικοῦ τῆς Μουσικῆς
 μέρους. (Συνέχεια).

Ὁ Ἀναξαγόρας προσκληθεὶς ν' ἀφιέρωσεν
 ὅραν τινὰ εἰς τὰς ὑποθέσεις του, ἀπεκρί-
 νεν· τούτω ζητεῖτε εἰς ἐμὲ, ὅστις προτιμῶ
 μικρὰν ῥάνίδα σοφίας ἢ πίδακος πλούτου;

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Κωνσταντίνου Ῥωσσολίμου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟ-
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

1860.

Ἡ παρ' ἡμῶν προαναγγελοῦσα **ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ** τοῦ **ΣΥΝ-
ΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ** ἐξεδόθη καὶ κυκλοφορεῖ,
οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὴν ἀπόκτησιν αὐτῆς, τὴν εὐρίσκωσιν εἰς τὸ
Τυπογραφεῖον «Ὁ Ζάκυνθος.» Ἡμεῖς δὲ οὐδεμίαν σύστασιν περὶ
αὐτῆς κάμνομεν, καθότι αὐτὴ καθεαυτὴ συσταίνεται διὰ τὸ
εἰσεῖτι ἀνέκδοτον τοιοῦτου εἶδους πονήματος· πόσον δὲ ὄφελος
θέλει ἐξ αὐτῆς προκύψει καὶ εἰς τὴν παρούσαν καὶ εἰς τὰς
μελλούσας γενεάς, ἕκαστος θέλει τὸ ἐννοῆσαι ἅμα τὴν ἀνα-
γνώσῃ.

Δ ΖΩΝΟΣ

— 99999 —

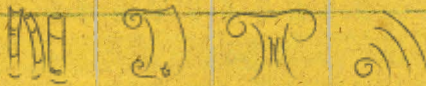
Εἰδόντες τὴν συλλογὴν τῶν νέων ἀσμάτων Ἑρωϊκῶν, Ἑ-
ρωτικῶν, Λυρικῶν καὶ Διστίχων ὑπὸ Ε. Π. Χριστοδούλου, ἐ-
πινομαζομένην **Ο ΜΟΥΣΗΓΕΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝ**, τύποις Α. Σ.
Ἀγαπητοῦ, ἐν Πάτραις, περιπλέον καὶ τοὺς Διαλόγους Ἑλ-
νο-Ἰταλο-Γαλλο-Ἀγγλο-Τουρκικοῦ, συνταχθέντας καὶ ἐκδο-
θέντας δαπάνῃ τοῦ μνησθέντος Α. Σ. Ἀγαπητοῦ, δὲν δυνάμεθα
παρὰ νὰ εἰπῶμεν ὅτι ὁ Κ. Ἀγαπητὸς εἶναι τοσοῦτον ἐνερ-
γητικὸς, τοσοῦτον ζηλωτὴς εἰς τὴν πρόοδον, τοσοῦτον ἀκού-
ραστός καὶ τοσοῦτον πρόθυμος εἰς τὸ ν' ἀναπληρῇ πᾶν ὅ,τι
διακρίνει νὰ ἐκλείπη εἰς τὸ ἔθνος μας, ὥστε εἶναι ἀξίος δια-
κρίσεως. Τὰ βιβλιάρια ταῦτα τιμῶνται τὸ μὲν δραχμ. 1,50,
τὸ δὲ λεπτ. 50.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Ἐπινομήσας Ἐπινομήσας

1880

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

*Τῷ κυρίῳ ἐπινομήσας καὶ
εἰς Συζῆτον.*

Κύριε Ευλαύλου,

Παρακαλώ εσάς ν' ἀνταλλάξαι με
τὸ βιβλίον οὐτὸ μετὰ μεγάλων
κερδῶν μου.

Βιβλίον ἀποστολῶν εἰ-
ς τὴν ἁγίαν Μεγαλήνην καὶ ἄλλων
καὶ πάλιν ἄλλα βιβλία εἰς τὴν
κατακομιδὴν αὐτῶν, ὡς ἐπιφέρει
ὁ λόγος ἔχει αὐτῶν.

Τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἄλλα
πρὸς τὸ βιβλίον μου τὸ ὀνόματι ἀνοήτων
καὶ ἄλλων ἀποδείξεων

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΧΗΜΟΛΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Ο ΦΙΛΟΣ
ΤΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ,
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

Τεύχος Ζ'.   Ζάκυνθος 1860.   Σεπτέμβριος.

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΙ

περί τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης.

(Συνέχεια).

Ἡ παρὰ τὰς ἄλλας ὅμως πλέον συγκεχυμένη τεχνολογία εἶναι ἡ τεχνολογία τοῦ Ἐπιπέδου. Αὐτὸ παρέχει ὄχι μόνον Προθέσεις, ὡς εἶδομεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα διάφορα μέρη τοῦ λόγου, καὶ (τίς ἤθελε τὸ πιστεῦσαι;) λόγους ὀλοκλήρους, ἡγουν προτάσεις συγκειμέναι ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου. Εἶναι ἄραγε αὕτη ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ Στωϊκοὶ ὠνόμασαν τὸ Ἐπίπεδον Πανδέκτων; Δὲν ἔρει τοῦτο· ἀλλὰ καὶ ἡ διαίρεσις αὐτοῦ εἰς εἶδη ἔγινε τόσον ἀτέχνως, ὥστε ἠνώθησαν εἰς ἓν εἶδος ἐπιπέδων διαφόρου εἶδους, καὶ διηρέθησαν εἰς διάφορα, πολλὰ ταυτοειδῆ ἐπιπέδων. Εἰς ὀλίγα λόγια, ὁ Πανδέκτης οὗτος εἶναι ἀληθινὴ Κόπρος τοῦ Αἵγειου, τὴν ὁποίαν νὰ καθαρίσῃ δὲν ἐξαρκεῖ ἐνὸς μόνου Ἡρακλέους δύναμις.

Συγκαταριθμοῦσι κοινῶς μὲ τὰ ἐπιπέδων τὰ ὀνομαζόμενα Ἐκπλήξεως, Θανασμοῦ, Θειασμοῦ, ἢ Σχετλιασμοῦ, ἐπιπέδων. Ὅτι ταῦτα εἶναι ἀλλότρια τῆς φύσεως τοῦ Ἐπιπέδου, τὸ δεικνύει ἡ ἀσυνταξία των. Τὸ ἐπίπεδον φυσικὰ συντάσσεται μὲ Ῥῆμα, ἢ Μετοχὴν, Γράφει καλῶς, ἢ Γράφων καλῶς. Μὲ τὰς δύο ταύτας φράσεις δὲν ἔχει οὐδεμίαν ὁμοιότητα τὸ Φεῦ τοῦ μεγέθους· διότι μίτη ῆμα ἔχει, καθὼς ἐκεῖναι, καὶ ἡ γενικὴ δὲν συμπλέκεται ἀμέσως μὲ τὸ Φεῦ, ὡς τὸ ἐφαντάσθη ὁ Θεόδωρος, ἀλλ' ἀναφέρεται ἑλλειπτικῶς εἰς ἐξωθεν νοουμένην πρόθεσιν, τὴν Ἐνεκα. Τὰ τοιαῦτα λοιπὸν μόρια ἔπρεπε νὰ καταταχθῶσιν εἰς μέρος λόγου χωριστὸν, ὀνομαζόμενον Ἐπιπέδον, ἢ Ἐπιπέδον, καθὼς εὐρίσκεται καὶ εἰς τοὺς Λατίνους,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

οι ὁποῖοι τὸ ὄνομασαν Παρέμβλημα (Interjectio). Εἰς τὰ Ἐπιφω-
νήματα ἀνήκει καὶ τὸ κλητικὸν ὦ. Τοῦτο ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν
ἐπιβόηματικὴν δύναμιν, ἀλλ' ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν τῆς Κλητικῆς
ἀπὸ τὴν ὀνομαστικῆν, εὐκόλα θέλει τὸ καταλάβει ὅσις παρατήρησθαι,
ὅτι εἰς ἐκεῖνας μόνας τὰς κλητικὰς εἶναι ἀναγκαῖον, ὅσαι εἶναι ὁ-
μοίαι τῶν ὀνομαστικῶν εἰς τὰς ἀνομοισχίμους, ἢ δὲν τὸ μεταχειρί-
ζονται παντάπασι, ἢ τὸ μεταχειρίζονται πλεοναστικῶς, ἐπειδὴ τὸ,
Ἀλέξανδρε, Ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ, ὦ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀναλύεται εἰς αὐτό.

Ἐπλάσαν οἱ Γραμματικοὶ ἐπιβόηματα Διασαφήσεως, ἔπειτα πάλιν
ἄλλα Ἐξηγήσεως, ὡς νὰ ἦτον ἀπὸ τὴν Ἐξήγησιν ἢ Διασαφήσεως πρᾶγ-
μα διάφορον. Συγκαταρίθμησαν μὲ τὰ ἐπιβόηματα μόρια, τὰ ὁποῖα
εἶναι σύνδεσμοι. Τὸ χειρότερον, συγκαταρίθμησαν, καθὼς εἶπα, λογι-
κὰς προτάσεις, ἤγουν λόγους ἀπρητισμένους, ὁποῖα εἶναι τὸ Τουτέστι
(Τοῦτό ἐστι), Δηλαδή (Δῆλα δὴ ἐστὶ τὰ λεγόμενα), Δηλονότι (Δηλόν
ἐστὶν ὅτι). Παράδοξον ὅτι δὲν ἐπενόησαν καὶ Ἐπιβόημα, Εὐοιδότι, ἐ-
πειδὴ καὶ τοῦτο εὐρίσκεται σχεδὸν τάσων συχνά, ὅσον τᾶλλα, εἰς
τὸ μέσον τῶν περιόδων ἀπολύτως καὶ ἐπιβόηματικῶς εἰς τὸ φαινό-
μενον (1). Διότι κατὰ τί ἄλλο διαφέρει ἢ φράσις αὕτη «Ταυθ' οὐ-
πτως ἔχειν συνομολογήσεις μοι εὐ οἶδ' ὅτι» ἀπὸ ταύτην «Ταυθ' οὐ-
πτως ἔχειν συνομολογήσεις μοι δηλονότι» παρὰ κατὰ τὴν διάφορον
γραφὴν; Τῆς πρώτης ἢ γραμματικῆ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἢ φυσικῆ τά-
ξις εἶναι, «εὐ οἶδα, ὅτι συνομολογήσεις μοι ταυθ' οὕτως ἔχειν» τῆς
δευτέρας, «Δηλόν ἐστίν, ὅτι συνομολογήσεις μοι ταυθ' οὕτως ἔχειν».

Τοιοῦτον εἶναι τὸ Ἐνίοτε, χρονικὸν ἐπιβόημα καὶ διὰ τὴν κατὰ-
λήξιν, καὶ διὰ τὴν σημασίαν του, ἀλλ' ὅμως σύνθετον καὶ αὐτὸ ἀπὸ
δύο μέρη λόγου, τὸ Ἐνὶ ῥῆμα, καὶ τὸ Ὅτε ἐπιβόημα, καθὼς τὸ ὅθεν
παράγεται ἀντωνυμικὸν Ἐνιοι, σύγκειται ἀπὸ τὸ αὐτό, Ἐνι, καὶ
τὴν ἀντωνυμίαν, Οἱ. Εἰς τοὺς ποιητὰς τὸ Ἐνι, ἐσήμαινε τὸ τρίτον
ἐνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀδιαφόρως πρόσωπον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήμα-
τος, ἤγουν τὸ Ἔστί καὶ τὸ Εἰσίν, ἢ, καθὼς λέγει ὁ Εὐστάθιος (2),
τὸ Ἐνεστι καὶ Ἐνεισιν. Οἱ λογογράφοι δὲν τὸ μεταχειρίσθησαν (ὅσον

(1) Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι εἶναι περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὁ αὐτὸς ὄρος, ἢ αὐτὴ λέξις, ἀνήκει
εἰς διάφορα μέρη λόγου κατὰ τὸν διάφορον τρόπον τοῦ νοεῖσθαι, ἢ τοῦ προφέρεσθαι, ἢ ὅταν
εἰς ἑκάστην ἀρχίσασαν συνθεσίαν, ἀλλ' ὅμως πεπαικωμένον τῶν, ὡστε εἶναι ἀ-
δύνατος ἢ θεωρεῖται τῆς, ἢ ἀλλὰ καὶ ἡ γραφὴ καὶ ὁ τόνος τῆς λέξεως, ὁποῖα εἶναι τὰ προ-
ερμημένα παραδείγματα, ὁποῖον εἶναι τὸ Ἰδοῦ, δαικτικὸν ἐπιβόημα, ἀπὸ τὸ μέσον προσακτικὸν
ῥῆμα Ἰδοῦ, τὸ Ἐκποδῶν, ἀπὸ τὸ Ἐκ ποδῶν, καὶ ἄλλα πάμπολλα. Ἀλλ' εἴναι ἢναι ἀδύνατον
νὰ ἐξωσθῶσι τὰ τοιαῦτα ἀπὸ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ τυραννικὴ συνθεσίς τὸ ἔβαλε, δὲν
ἔπρεπε καὶ οἱ Γραμματικοὶ νὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν μικρὸν μέρος τοῦ πολ-
λοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον δαπανῶσι ματαίως εἰς τὰ ἀρχαῖα καὶ ἀνομφεῖ.

(2) Εἰς τὸ Ἠλιαδ. Α, 174.

ἐνθυμοῦμαι) παρὰ μόνην εἰς ταύτην τὴν φράσιν, αὖς ἐνὶ μάλιστα».
Εἶναι λοιπὸν τὸ, Ἐνιοι, Ἐνὶ οἱ, ἤγουν, Εἰσίν οἱ. τὸ Ἐνίων, Ἐνὶ ὦν,
ἤγουν, Ἐστὶν ὦν τὸ Ἐνίοις, Ἐνὶ οἰς, ἤγουν, Ἐστὶν οἰς. τὸ Ἐνίους, Ἐνὶ
οὖς, ἤγουν, Ἐστὶν οὖς· καθὼς τὸ Ἐνίοτε, Ἐνὶ ὅτε, ἤγουν, Ἐστὶν ὅτε,
ἢ, Ἐσθ' ὅτε. Τοῦτο, ἀν τὸ γράψης (καὶ τί ποτε δὲν ἐμποδίζει νὰ τὸ
γράψης) Ἐσθότε, ἔγινεν ἐπιβόημα καὶ ὅμως κἀνεὶς δὲν τὸ συγκα-
ταρίθμησε μὲ τὰ ἐπιβόηματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔβαλαν ὅλοι ὁμοφώνως
τὸ συγγενέστατον αὐτοῦ καὶ συνώνυμον, Ἐνίοτε. Οἱ παλαιοὶ Γραμ-
ματικοὶ μήτ' ὑποπτεύθησαν καὶ ὅτι τὸ Ἐνίοτε, καθὼς καὶ τὸ Ἐ-
νιοι, εἶναι δύο μέρη λόγου. Ἀπὸ τοὺς νεωτέρους ἀλλογενεῖς Ἕλληνη-
στάς, πλανηθέντες ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν τῆς Γερμανικῆς γλώσσης καὶ
τῶν διαλέκτων αὐτῆς, ἐνόμισαν τινές, ὅτι τὸ Ἐνιοι, παράγεται ἀπὸ
τὸ, Ἐν, καθὼς τὸ Γερμανικὸν Einige (Βελγιστὶ Eenigen) ἀπὸ τὸ
Ein (Βελγ. Een). ἀλλ' ὅμως, ἐάν τοῦτο ἦναι ἀληθές, δὲν ἐξεύρω
πλέον διὰ ποῖαν αἰτίαν ἠλλάχθη ὁ πνευματισμὸς τοῦ, Ἐνιοι.

Τὸ γελοιώτατον εἶδος ἢ γένος τῶν ἐπιβόημάτων εἶναι τὰ Θετικὰ
λεγόμενα Ἐπιβόηματα, Ἀναγνωσέον, Γραπτέον, κ. τ. λ. Ὅτι εἶναι ὁ-
νόματα ῥηματικὰ τριγενῆ, τὸ δηλοῦσιν αἱ φράσεις αὗται, «Ἀναγνω-
στέος ὁ Ἰσοκράτης, Ἀναγνωστέα ἢ πρὸς Φίλιππον Ἰσοκράτους ἐπι-
ηκολή, Ἀναγνωστέον τὸ τῆς Ἑλένης ἐγκώμιον Ἰσοκράτους, Ἀναγνω-
στέοι οἱ σύμπαντες λόγοι Ἰσοκράτους», εἰς τὰς ὁποίας κἀνεὶς ἀπὸ
τοὺς Γραμματικοὺς δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ τὰ ὀνομάσῃ Ἐπιβόηματα.
Ἄλλὰ ταῦτα τὰ εἰς εὖς ῥηματικὰ ἔχουσι ἐξαιρετον τοῦτο, ὅτι πα-
ριστάνουσι ἐννοίαν συμπλεγμένην, ἣτις ἀναλύεται εἰς τὸ, Ἄξιός
ἐστὶ, καὶ τὸ σύστοιχον ἀπαρέμφατον παθητικὸν Ἀναγνωστέος, Ἰσο-
δυναμεῖ μὲ τὸ, Ἄξιός ἐστιν ἀναγνωσθῆναι. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ οὐδέτε-
ρον, διὰ τὴν γνωστὴν ἀδιαφορίαν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ αἰτιατικῆς πτώ-
σεως, ἢ ἀνάλοσις δύναται νὰ γένη ἀδιαφόρως, εἰς τὸ Ἄξιόν ἐστιν ἀ-
ναγνωσθῆναι τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὸ Ἄξιόν ἐστίν (ἢ Δεῖ, ἢ Χρῆ), ἀνα-
γνωσθῆναι τὸ ἐγκώμιον, οἱ Ἀττικοὶ (1) μετέφεραν τὴν χρῆσιν τοῦ οὐ-
δετέρου ἐνικοῦ, παρὰ τοὺς κανόνας τῆς φυσικῆς συντάξεως, καὶ εἰς
τὰ ἄλλα γένη καὶ ἀριθμοὺς, λέγοντες, Ἀναγνωσέον τον Πανυγηρικόν,
Ἀναγνωστέον τὴν ἐπιστολήν, Ἀναγνωστέον τοὺς λόγους Ἰσοκράτους·
καὶ (τὸ παραδοξότερον) ἐσχημάτισαν ἀπὸ ῥήματα οὐδέτερα, ἢ ὡς οὐ-
δέτερα, ἄλλα τοιαῦτα θετικὰ, τῶν ὁποίων ἢ ἐπάνοδος εἰς ὄνομα φαι-
νεται ἀδύνατος. Παραδείγματος χάριν, εἰς ταύτην τὴν ῥῆσιν, «Οὐ
πλουτητέον ἐξ ἀδίκων» τὸ Πλουτητέον σημαίνει μόνον, Ἄξιόν ἐστιν

(1) Διὰ τοῦτο, ὡς φαίνεται, ὀνόμασε τὸ Θετικὸν ἐπιβόημα, Ἀττικὸν ἐπιβόημα, ὁ Πρι-
ματός (Βιβλ. III, σελ. 527).

(ἢ Δεῖ) πλουτεῖν, ἀλλ' ὄχι καὶ, ἄξιόν ἐστι πλουτεῖσθαι, ὡς τὸ ἀπῆ-
 τει ἢ φύσει τοῦ ῥηματικοῦ εἰς εὐς, ἐὰν ἦτον εἰς χρῆσιν τὸ παθη-
 τικὸν Πλουτοῦμαι. Τοῦτο ἐτάραξε τοὺς Γραμματικούς· καὶ μὴν ἔ-
 χοντες πλέον πῶς νὰ ὀνομάσωσι τὰς τοιαύτας Ἀττικὰς ἀκατάλλη-
 λίας, τὰς ἐνθρόνισαν εἰς τὰ Ἐπιρῥήματα. Εὐγὲ τους ὅτι δὲν τὰς ὠ-
 νόμασαν Ἄρθρα, Προθέσεις, ἢ Συνδέσμους· ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα ἦσαν
 ἀδιάφορα, ἐὰν ἦναι ἀδιάφορον τὸ νὰ ὀνομάζῃ τις ὅ,τι θέλει ὅτινος
 δὲν γνωρίζει τὸ ἀληθὲς ὄνομα. Εἶναι ἀπορίας ἄξιον νὰ μὴ παρατη-
 ρήσωσιν, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀκατάλληλον σύνταξιν οἱ Ἀττικοὶ
 ἐφύλαξαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, περισσότερον ἀπὸ τὸν ἐνικὸν μεταχειρί-
 σθησαν πολλοὶ ἐξ οὐτῶν τὸν πλεθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐσχημα-
 τισμένων ἀπὸ οὐδέτερα, καὶ τῶν ἐσχηματισμένων ἀπὸ παθητικὰ ῥή-
 ματα ῥηματικῶν, λέγοντες, «Ἀναγνωστέα τὴν ἐπιστολὴν καὶ «Οὐ
 πλουτητέα ἐξ ἀδικῶν». Τοιοῦτον εἶναι τὸ τοῦ Θεοκυδίδου (Α, πς).
 «Ὅς οὐ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν, οὐδὲ δίκαις καὶ λό-
 γοις ΔΙΑΚΡΙΤΕΑ... ἀλλὰ ΤΙΜΩΡΗΤΕΑ ἐν τάχει κ. τ. λ.» καὶ
 τοῦ Ἀριστοφάνους (Βατρ. 1180),

..... Ἄλλ' ἄκουστέα
 τῶν σὺν προλόγων.....

Ἐὰν ἦναι καὶ ταῦτα θετικὰ Ἐπιρῥήματα, τὸ Ἐπιρῥήμα λοιπὸν δὲν
 εἶναι μέρος λόγου ἄκλιτον. Περί τούτων καὶ τῶν τοιούτων δὲν λέ-
 γει τίποτε ὁ βραχυλόγος Θεόδωρος· πιθανὸν ὅτι μήτε οἱ σχολια-
 σταὶ αὐτοῦ, ἂν καὶ μακρολόγοι, δὲν τὰ ἔκριναν ἄξια παρατηρήσεως.

Συνεχύθησαν πολλὰι πτώσεις ὀνομάτων μὲ τὰ ἐπιρῥήματα διὰ τοῦ-
 το, ὅτι εἰς τὴν χρῆσιν εὐρίσκονται πάντοτε σχεδὸν ἑλλειπτικαὶ προ-
 θέσεις, καὶ διότι πολλῶν ἀπ' αὐτὰς δὲν σώζεται πλέον ἢ ὀνομα-
 στική. Κάνει βέβαια δὲν ἀμφιβάλλει, μὴτ' ἀπ' ἐκείνους, ὅσοι ἀγα-
 ποῦν τὴν ἀφιλόσοφον Γραμματικὴν, ὅτι τὸ Μικροῦ, Ὀλίγου (ἤγουν,
 Παρὰ μικρὸν, Παρ' ὀλίγον) κ. τ. λ. εἶναι γενικαὶ ἑλλειπτικαί· κἀνεὶς
 ὅτι τὸ Οὐ, τοπικὸν ἐπιρῥήμα, εἶναι γενικὴ τοῦ Ὅς, μήτε ὅτι ἡ γνη-
 σία σημασία καὶ ἀνάλυσις αὐτοῦ καταντᾷ εἰς τὸ, Ἐφ' οὐ τόπου. Ἀλλὰ
 καὶ τὸ Ὀμοῦ τοιοῦτον εἶναι, ἤγουν, Ἐπὶ τοῦ ὀμοῦ τόπου, ἐπειδὴ ἡ
 ὀνομαστικὴ Ὀμός ἀντὶ τοῦ, Ὁ αὐτός, σώζεται εἰς τὸν Ὀμῆρον (Ι-
 λιάδ. Δ, 437),

Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμός θράος, οὐδ' ἴα γῆρας.

Ἰκανὰ εἶναι ταῦτα νὰ βάλωσιν εἰς ὑπόψιν ὅτι καὶ τὸ Ἀλλαχοῦ,
 Ἐνιαχοῦ, Πανταχοῦ, Ποῦ κ. τ. λ. εἶναι πτώσεις γενικαί, τῶν ὀποι-
 ῶν αἱ ὀνομαστικαί, Ἀλλαχός, Ἐνιαχός, Παντάχός, Πός, δὲν εὐρί-
 σκονται ποῦποτε, διότι ἀπὸ τὰ συγγράμματα τῶν παλαιῶν, δὲν

σώζεται παρὰ πολλὰ μικρὸν τι μέρος. Ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα,
 γίνεται πιθανὸν πρῶτον ἀπὸ τὰς θηλυκὰς δοτικὰς τῶν τριῶν πρῶ-
 των, Ἀλλαχῆ, Ἐνιαχῆ, Πανταχῆ, καὶ ἀπὸ τὴν ἀρσενικὴν καὶ θηλυ-
 κὴν δοτικὴν τοῦ τελευταίου, Πω, καὶ Πῆ· δεύτερον ἀπὸ τὴν ἀνα-
 λογίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐσχηματίσθη τὸ Πῶος ἀπὸ τὸ Πός, καθὼς
 τὸ Ὀμοῖος ἀπὸ τὸ Ὀμός· καὶ τρίτον ἀπὸ τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ
 Ἄλλου καὶ Παντοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι συγκοπαί, ὡς ἤθελεν ἴσως
 νομίσαι τις, ἀλλὰ γενικαὶ ὀνομαστικῶν, τῆς σωζομένης Ἄλλος, ὅθεν
 ἐγεννήθη τὸ Ἀλλοῖος, καὶ τῆς ἀρχήστου Παντός (1), ὅθεν ἔγινε τὸ
 Παντοῖος. Ἡ διαφορὰ τοῦ τόνου δὲν πρέπει νὰ φέρῃ δισταγμὸν, ἐ-
 πειδὴ καὶ τὴν θηλυκὴν δοτικὴν τὴν ἐπιρῥηματικὴν Πάντη οἱ Δωριεῖς
 τὴν ἐπρόφερον Παντᾶ. Ἀπὸ τὸ Πλείων, ἢ Πλέων, ἀλλὰ σχεδὸν
 ἐπιρῥήματα δὲν σώζονται (τούλάχιστον εἰς τὰ Λεξικά) παρὰ τὸ Πλε-
 ονάκις καὶ τὸ Πλεοναχῶς· ἡ ἀναλογία ὅμως μᾶς διδάσκει, ὅτι, ὡς
 ἔλεγον, Ἐνιαχοῦ, καὶ Πολλαχοῦ, οὕτως ἔλεγον καὶ Πλεοναχοῦ. Τοῦτο
 τὸ Πλεοναχοῦ ὅτι εἶναι γενικὴ, τίς ἤθελε τολμήσει νὰ εἴπῃ, ἐὰν δὲν
 ἐσώζοντο εἰς τοῦ Ἐπικούρου τὰς ἐπιστολάς αἱ φράσεις, «Πλεοναχὴν
 καίτιαν» καὶ «Πλεοναχὸν τρόπον», φράσεις, ἴσως ὄχι τῆς δοκιμω-
 τάτης χρήσεως, ἀλλ' ὅμως ἀρεσταὶ εἰς τὸν Ἕλληνα καὶ Ἀθηναῖον
 Ἐπίκουρον (2).

(Ἀκολουθεῖ).

ARMONIA TOY HANTOS.

(Μετάφρασις).

Ἰπὸ Διονυσίου π. Ἰωάννου Πετρισοπούλου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ὁ ὄρος—ἄρμονία—σημαίνει τὴν συναρμογὴν, συνάφειαν καὶ συνέ-
 νωσιν τῶν μερῶν ἔργου τινός. Ἐφαρμοζομένη ἡ λέξις αὕτη εἰς τὸ
 μέγα τοῦ Σύμπαντος ἔργον, εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἡ φιλοσοφικὴ, ἐνταυτῷ
 δὲ θαυμάσιος τῆς τάξεως ἔκφρασις, εἰς τὴν ὑψηλοτέραν καὶ ἐντε-
 λεστέραν σημασίαν, ἣν ἀνθρώπινος νοῦς δύναται νὰ συλλάβῃ—ἡ
 τάξις, ἡ ἄρμονία εἰς τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ!

Ἐξ ὧν τῶν φιλοσοφικῶν ἀντικειμένων οὐδὲν τούτου ὑψηλότερον. Ἀλλὰ

(1) Τῆς τοιαύτης μετασχηματίσεως τῶν γενικῶν εἰς ὀνομαστικὰ παραδείγματα εἶναι, ὡς ἐλέγξαμεν, ὁ φύλακας, ὁ μάρτυρας, καὶ ἄλλα πολλά.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΧΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

νά συλλάβη τις τὴν ἰδέαν, νά φαντασθῆται; νοητικαῖς αὐτοῦ δυνάμεσιν ἀπαξάπασαν τὴν Κτίσιν, μετὰ τοῦ ἀπείρου ὡς τέρμα, μετὰ τῶν μυριάδων τῶν κόσμων, μετὰ τῶν ποικιλωτάτων, καίτοι κανονικῶν κινήσεων, ἐξ ὧν ἐμψυχοῦνται τρόπον τινά ἀπὸ τοῦ ἀτόμου μέχρι τῶν τερατωδεστάτων σφαιρῶν τῶν Ἡλίων, ἀπαιτεῖ ὑπεράνθρωπον σχεδὸν καταλήψεως ἰκανότητα.

Οἱ νεώτεροι οὐδένα σοφὸν καταλέγουσι διαπραγματευθέντα καθ' ὀλοκληρίαν τόσον ὑψηλὸν ἀντικείμενον. Ὁ «Saint Pierre» μετὰ γλαφυρωτάτου καὶ ἀνθηροτάτου ὕφους περιέγραψε μόνον τὰς δευτερευούσας ἁρμονίας τῆς Δημιουργίας, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὰς ἐξωτερικάς τε καὶ ἀμοιβαίας σχέσεις τῶν ὄντων. Αἱ μαγευτικαὶ περιγραφαὶ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ συγγραφέως τούτου Παῦλος καὶ Βιργινία ὁμιλοῦσι πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς τὴν καρδίαν. Ἄλλ' ἢ διάλεκτος ἐκεῖνου, ὅστις ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἁρμονίαν τοῦ Σύμπαντος, ἤθελεν ἐξάψει τὸν νοῦν καὶ συγκινήσει τὴν καρδίαν εἰς τὰς πλέον ἀδύτους ἴνας αὐτῆς.

Ὅπερ συχνάκις αἰσθάνεται τις ἀναγνώσκων τοὺς ὑψηλοὺς, ἐνταυτῷ δὲ πλήρεις μαγικοῦ ζελγήτρου εἰχους, οὕστινας ὁ δυστυχῆς Τορκουάτος ἔγραψε περὶ τοῦ ἐξόχου ἀντικειμένου τῆς Κτίσεως· ἀλλ' εἰσὶν οὗτοι πτήσεις νοῦς σύντομοι καὶ διακοπεῖσαι, πυρσοὶ φαεινοὶ στιγμιαίου φωτός, θαμβοῦντος ἐπ' ὀλίγον καὶ ἐν ἀκαρεῖ διαλυομένου. Προδιαθέτουσι μόνον τὸν ἀναγνώστην νὰ προαισθανθῆ πόσον ὁ ἐξοχος ἐκεῖνος νοῦς καλῶς ἤθελε δυνηθῆν νὰ διαπραγματευθῆ τοιοῦτον ἀντικείμενον, ἐὰν ἤθελε κατ' ἐξοχὴν ἀναλάβει τοιαύτην συγγραφὴν.

Ἐξ ὅλων τῶν νεωτέρων, ὁ μόνος ἴσως ὑπῆρξεν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ Θεὸς, τὸ Ἰπέρτατον καὶ ἀκατάληπτον ἐκεῖνο Ὄν, συνήνωσε τὴν ἀπαιτουμένην ἰκανότητα ὅπως τόσον ὑψηλοῦ ἀντικειμένου ἐπιληφθῆ.

Ἄλλ' οὐχ οὕτω καὶ ὡς πρὸς τοὺς παλαιούς.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τάξιν, τὴν τοῦ Σύμπαντος ἁρμονίαν, ἡ σοφία αὐτῶν ὑπῆρξεν ὑψηλοτέρα, καὶ τῆς ἡμετέρας θειοτέρα. Κατ' αὐτοὺς, ἡ σπουδὴ τῆς φύσεως δὲν ὑπῆρξεν, εἰμὴ ἡ σπουδὴ τῆς τῶν ὄντων ἁρμονίας . . . . .

Ἡ γενικότης αὕτη τῶν ἰδεῶν αὐτῶν ἐβλάψεν ἴσως ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὰς παρατηρήσεις τῶν μερικῶν γεγονότων· ἐπομένως τὴν πρόοδον τῶν ἰδιαιτέρων τῆς φυσικῆς ἐπιστημῶν. Ἄλλ' ἡ ἀνθρώπινος διάνοια ἔβη γιγαντιαίως ἐπὶ τὰ πρόσω, καὶ ὁ φιλοσοφικὸς νοῦς παρέλαβεν ἐκεῖνον τὸν ὠραῖον πειρητικὸν χαρακτῆρα, ὄντινα μάλιστα ἠθέλητε ἀναζητήσῃ ἐν τοῖς ἀναλυτικῶν συγγραμμάσι τῆς νεωτέρας σο-

φίας. Ὄθεν ἡ φυσικὴ αὐτῶν ὑπῆρξεν ἀληθῆς ποίησις· καὶ αὐτὴ ἡ διάταξις τῶν ἰδεῶν αὐτῶν μεγάλως ἐπινέργησεν ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν, προπάντων δὲ ἐπὶ τῆς καταγινομένης περὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐξέτασιν, οὐχὶ μόνον φυσικῶς θεωρουμένου, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς, ὡς ζῶντός τε καὶ σκεπτομένου. (*)

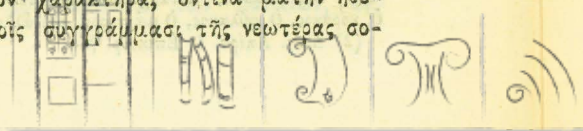
Τοσαύτην κλίσιν εἶχον οἱ ἐταστικοὶ ἐκεῖνοι νόες πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν γενικῶν νόμων, ὥστε καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ὄρος—ἁρμονία—ἐφαρμοζόμενος εἰς τὴν τοῦ Παντός τάξιν παρίσθη κυρίως εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν τὴν ἰδέαν τῆς μουσικῆς· καὶ ἀμοιβαίως ἡ μουσικὴ ἐξεργεῖτο ὑπ' αὐτῶν διὰ νόμων ἀριθμητικῶν, ληφθέντων ἐκ τῶν σχέσεων τῶν οὐρανίων σωμάτων.

Εἰς ταύτην τὴν ἐπιστήμην, καὶ εἰς τὸ μυστικὸν κάλυμμα, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἔσαι ἐπισκιάζεται εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν, οἱ τῶν παρελθόντων χρόνων ἄνθρωποι, μᾶλλον ἡμῶν διατεθειμένοι, καθ' ἡμᾶς, εἰς τὸ ν' ἀντιλαμβάνονται τῶν πρωτοτύπων ἐντυπώσεων τῆς φύσεως, καὶ ἐν τῇ ἐαυτῶν μνήμῃ διατηρῶσιν αὐτάς, ὑπῆρξαν χρεῶσται τῆς παρ' αὐτῶν συλληφθείσης βαθείας ἰδέας τῆς Θεότητος. Ἐκεῖνοι οἱ φιλόσοφοι ὑπελάμβανον τὸ Σύμπαν ὡς ἔργον θαυμασίου δημιουργίας, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργον ἀεῖποτε ἐθεώρουν τὴν παρουσίαν τοῦ Δημιουργοῦ Πνεύματος . . . . .

Ἄλλ' ἤδη ὅτε εἰς τὴν σπουδὴν καὶ ἐξέτασιν τοῦ Σύμπαντος δὲν εἶναι ἐν χρήσει ἄλλο τι μέσον, εἰμὴ ἡ Πειραματικὴ Φυσικὴ, οὔτε ἄλλη γλῶσσα, εἰμὴ ἡ τῶν μαθηματικῶν, ἤθελε τις εἰπεῖν, ἀπωλέσθη πᾶν ἔχνος τῆς θαυμασίου ταύτης φιλοσοφίας. Ἰπέικοντες μόνον εἰς τὴν κλίσιν καὶ εἰς τὴν ἐνδόμυχον φωνὴν ἡμῶν, ἠδυνάμεθα ἴσως ν' ἀνεύρωμεν τὸ ἀπολεσθὲν νῆμα· ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος, καὶ παρὰ θῆλησιν αὐτοῦ, ἰσχυρῶς κλίνει πρὸς τὴν ἀνίχνευσιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἁρμονίας ἐν παντὶ ἔργῳ, πολλῶ μᾶλλον ἐν τοῖς μεγάλοις τῆς Δημιουργίας ἔργοις. . . . .

Θεωροῦντες μετὰ προσοχῆς τὴν Δημιουργίαν, ἐκπληττόμεθα ὁρῶντες ἐν αὐτῇ τὸ πᾶν συνηρμολογημένον συστηματικῶς, τὰ πάντα ὑπείκοντα εἰς νόμους ἀναλλοιώτους· καὶ τοῦτο διὰ εἰρμῶν (σειρᾶς) τοιοῦτου βαθμῶν, ὥστε τὸ αὐτὸ νὰ παρατηρῆται φυσικῶς, ἄνευ διακοπῆς, ἀπὸ τῶν

(*) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τούτων, Πλάτων, ὁ τῆς ἁρμονίας φιλόσοφος, ἐδηγῆθη νὰ ποδείξῃ τὸν ἄνθρωπον πάντοτε ὅμοιον αὐτῷ, κατὰ τὰς ὁμιλίας καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ὡς ὁργανὸν τῆς μελωδικῆς ἀποδίδον ἤχους ἀξίους τοῦ Οὐρανοῦ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ἀπείρων σφαιρῶν τοῦ ἡλίου μέχρι τοῦ τελευταίου ἀτόμου!—Εἴμεθα δὲ ἠναγκασμένοι, κατ' αὐστηρὰν λογικὴν, νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐὰν ἐκεῖνο τὸ ἄτομον ἤθελεν ἐξαλειφθῆν, ἐξ ἀνάγκης ἤθελε προκύψει ἀλλοία τις πραγμάτων τάξις, ἐξ ἧς πολλοὶ ἄλλοι συνδυασμοὶ ἤθελον παρουσιασθῆ, καὶ ἄλλη τις τάξις υπάρξεως τοῦ Σύμπαντος, ἣθελε διαδεχθῆ τὴν ἐνεστῶσαν. Ἐπειδὴ ἡ ὑπαρξίς ἐκεῖνου τοῦ ἀτόμου συνδέεται μετὰ τῆς υπάρξεως ἄλλων ἀτόμων, καὶ δι' αὐτῶν μετὰ τῆς υπάρξεως τῶν ἐπισημοτέρων τοῦ ὅλου μερῶν, ὥσπερ μία ἰδέα συνάπτεται μετ' ἄλλων ἰδεῶν, καὶ δι' αὐτῶν συνέχεται μετὰ τῶν μεγίστων μερῶν τοῦ νοεροῦ κόσμου.

Ἐκεῖνο τὸ λιθάριον, ὅπερ τὸ ὀρμητικὸν ρεῦμα τοῦ μικροῦ ρύακος κατατίθησιν ἐπὶ τῶν ὄχθων, ἔχει σχέσεις μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ Σύμπαντος! Ἡ βραχδαία βροχὴ τὸ ἀπέσπασεν ἀφ' ἐνός, ἀμμολόφου, ἀφ' ἐνός στρώματος τοῦ πλησίον ὄρους· ἡ ὑπαρξίς τοῦ μικροῦ λίθου εἶναι λοιπὸν συννημμένη μετὰ τῆς τοῦ ὄρους καὶ ποταμοῦ υπάρξεως. Καὶ ἡ γένεσις τοῦ ὄρους, ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἀμμολόφου, τὸ ὀρμητικὸν ρεῦμα τοῦ ρυακιδίου, ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ, ἴδια ταῦτα, δὲν ὑπῆρξαν ἀποτελέσματα χιλίων μερικῶν περιστάσεων συγγενῶν τῆς φύσεως τῆς σφαίρας ἡμῶν;—Ἐὰν ἡ τοιαύτη φύσις ἤθελεν εἶσθαι κατὰ τι ἀλλοία τῆς παρούσης, ἡ ἡμετέρα σφαῖρα δὲν ἤθελεν εἶσθαι δυνατὸν νὰ ἔχη τὴν πυκνότητα, τὸν ὄγκον, τὴν ἐπὶ τῆς τροχιάς ταχύτητα, τὴν περὶ τὸν ἄξονα στροφὴν, τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπόστασιν, ἢ ἐπ' αὐτῆς τανῶν παρατηροῦμεν. (Ἀκολουθεῖ).

**Ο ΑΛΗΘΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ Ο ΤΟΙΟΥΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ.**

Ὅποια τῶ ὄντι κατάστασις ἐστὶν ἐκείνη καθ' ἣν τις ὀφείλει ἐκ χρέους νὰ παρίσταιται ἀενάως ὁ διερμηνεὺς τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀρετῆς! Ἄλλ' ὅπως οὗτος ἦναι ἀξιὸς νὰ εἰκονίζῃ ταύτην πρέπει νὰ τὴν αἰσθάνεται. Ὁ ἀληθὴς λοιπὸν ἄνθρωπος τῶν Γραμμάτων δὲν θέλει περιορισθῆ νὰ διδάξῃ τὴν ἀρετὴν εἰς τὰς συγγραφάς του, δὲν θέλει εἰδεῖ τὰ ἔργα του ἀντικείμενα πρὸς τὰ ἔργα του, οὔτε ἀποκρούσει ὡς τίς κατήγορος τὸ εὐγενὲς αἰσθημα ὅπερ ἤθελεν ἐξέλθει ὑπὸ τῆς γραφίδος του. Εὐτυχὴς ἐὰν εἰς τὴν ἡδύτητα τοῦ οἰκιακοῦ βίου δύναται οὗτος νὰ καθαρῶσιν τὴν ψυχὴν του! Εὐτυχὴς ἐὰν ὁ οἶκός του εἶναι τὸ θυσιαστήριον τῆς φύσεως, ἐὰν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας δύναται νὰ ἀγαπᾷ ἐκεῖνον τὸν ὅποιον τιμᾶ, ἐὰν καθ'

ὅλας τὰς ἡμέρας δύναται νὰ κλείσῃ εἰς τοὺς βραχίονας αὐτοῦ εἰς Πατέρα, μίαν Μητέρα, οἵτινες ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ χαϊδεύματά του, καὶ τῶν ὁποίων τὸ λατρευόμενον γῆρας δὲν παρουσιάζει εἰς τὰ ὄμματα τοῦ υἱοῦ εἰμὴ τὴν θεωρίαν καὶ τὴν εἰκόνα τῶν ἀρετῶν, καὶ τὴν κατανοητικὴν μνήμην τῶν εὐεργετημάτων.

Εἰς τὸν ἀπλοῦν καὶ ἄνευ μεγαλοπρεπείας κόσμον ἀπομεμακρυσμένον ἐκ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς σκαλιότητος, οὗτος θέλει λαλήσει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἄνευ τοῦ νὰ θεωπεύσῃ ἢ φοβηθῇ αὐτούς, δὲν θέλει ἀποχωρήσει τὸ πρὸς τοὺς τίτλους ὀφειλόμενον σέβας, ἐκ τοῦ πρὸς πάντα ἄνθρωπον ὀφειλομένου σεβασμοῦ. Γινώσκει ὅτι ἡ ἀξία τῆς κοινωνικῆς εἴσεως ὑπάρχει εἰς εὐαρίθιμους πολίτας, ἐνῶ ἡ ἀξία τῆς ψυχῆς ἐνυπάρχει εἰς πάντας· ὅτι τὸ πρῶτον ἐξευτελίζει τὸν ἄνθρωπον, τὸν μὴ ἔχοντα εἰμὴ τοῦτο, ὅτι τὸ δεύτερον ἀνοψοῖ τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὅποιον ἐλλεῖπει πᾶν τὸ ὑπόλοιπον. Ἐὰν ἡ τύχη δώσῃ αὐτῷ ἓνα εὐεργέτην, θέλει εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν ὅτι ἔχει ἐν χρέος περισσότερον νὰ ἐκπληρώσῃ. Εἰς τοὺς ἐχθρούς του θέλει ἀντιτάξει τὸ θάρρος καὶ τὴν πραότητα, εἰς τὸν φθόνον, τὴν ἀνάπτουζιν τῆς εὐφύιας του, εἰς τὸ σκῶμμα, τὴν σιωπὴν, εἰς τοὺς συκοφάντας τὴν ἀρετὴν του. Ἡ ἀρετὴ ἐν τινι εὐγενῇ καρδίᾳ τρέφεται διὰ τῆς ἐλευθερίας, ἔσεται λοιπὸν ἐλεύθερος, ἡ δὲ ἐλευθερία του ἐγκτεται εἰς τὸ νὰ μὴ ὑπακούῃ εἰμὴ τὴν τιμὴν, εἰς τὸ νὰ μὴ φοβεῖται εἰμὴ τοὺς νόμους.

Ἦθελε χαρεῖν οὗτος τὴν ἀνεξαρτησίαν ταύτην ἐὰν παρέδιδε τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πλοῦτου καὶ τοῦ αἰσχροῦ συμφέροντος; οὐχί, διότι τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἐλευθερία ἀντιμάχονται. Ἄνθρωπε τῶν γραμμάτων, ἐὰν ἔχῃς υπερηφάνειαν, τὸ λογικὸν σου αἰχμαλωτεῖται, ἡ δὲ ψυχὴ σου οὐκ ἔστι πλέον ἐλεύθερα. Ὁ πλοῦτος δὲν ἀπαιτεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἐλευθέρους, οὗτος δὲν εἰσχωρεῖ εἰς τὰς ἐρήμους, δὲν τρέχει κατόπι τῆς ἀρετῆς, φεύγει πρὸ πάντων τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν ἀσχολεῖσαι εἰς τὸν πλοῦτον, πλειστηριάξεις ἑαυτὸν, φοβεῖσαι νὰ ὑπολογίσῃς μετ' οὐ πολὺ τὴν τιμὴν μιᾶς ποταπότητος καὶ τὸ ἀντιμισθίον ἐνός ψεύδους. Ἐὰν ἡ ψυχὴ σου ἦναι εὐγενής, ὁ πλοῦτος εἶναι ἡ τιμὴ, ὁ πλοῦτος εἶναι ἡ δόξα τῆς πατρίδος σου, ἡ ἀγάπη τῶν συμπατριωτῶν σου, τὸ ἀγαθὸν ὅπερ δύνασαι νὰ πράξῃς· ἐὰν οὗτος δὲν σοὶ ἐπαρκεῖ παραιτήθητι ἐκ μιᾶς καταστάσεως ἢν καταισχύσεις, ἔσῃ δὲ ταυτοχρόνως χαμερπῆς καὶ δυστυχῆς, τάλαιπωρὸς καὶ ἐνοχος, τοιοῦτος ἐν ἐνὶ λόγῳ οἷός μ' ἐγγάλω; νὰ οἰκτεῖσαι.

Πόσον διάφορος ἀπεναντίας εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Πάν ὅ,τι ταράττει καὶ παρενοχλεῖ τοὺς ἄλλους, οὐδενίαν ἐπιβρόχην ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτοῦ. Οὐδόλωσ τρέχει κατόπιν τῶν ἀμοιβῶν, ἢ ἰδική του ὑπάρχει ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ἐάν τὰ πλούτη προσφέρονται αὐτῷ τιμᾶται διὰ τῆς χρήσεώς των, ἐάν ταῦτα ἀπομακρύνονται τιμᾶται διὰ τῆς πενίας του. Οὕτω αἱ ἡμέραι καὶ τὰ ἔτη διέρχονται μεταξὺ τῆς εὐημερίας καὶ τῆς εἰρήνης. Ἐπὶ τέλους τὸ ἥρεμον γῆρας ἔρχεται νὰ στέψη τοὺς πόνους του. βλέπει τὸ τελευταῖον τέμα ἄνευ τύψεως τοῦ συνειδότος καὶ ἄνευ ταραχῆς, στρέφει τὰ ὄμματα πρὸς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα ἀφ' ἧς ἀποχωρίζεται, αὕτη τὸν ἐτίμησε, αὕτη ἡ ἰδία νῦν τὸν λυπεῖται. Βλέπει τοὺς μεταγενεστέρους οἵτινες ἐτοιμάζονται νὰ δεχθῶσι περιπαθῶς τὸ ὄνομά του. Ἐάν ἐπαναστρέφω ἐπ' αὐτοῦ τὰ βλέμματα διατρέξῃ ἅπαντας τοὺς λογισμοὺς τοῦ βίου του δὲν εὐρίσκει οὐδένα τὸν ὅποιον νὰ ἐπιθυμῆσῃ εἰ δυνατὸν νὰ ἀποσθέσῃ, ἅπαντες ὑπῆρξαν λυσιτελεῖς, ἅπαντες ἀφιερωμένοι εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ γλυκεία καὶ τερψίνους ἰδέα τοῦ μέλλοντος ἐνοῦται μετ' ἐκείνης τοῦ παρελθόντος, ἐπιχέουσα τὴν γαληνότητα ἐπὶ τῶν πανωσάτων στιγμῶν του. Ἀποθνήσκει... ἀλλ' οἱ λογισμοὶ του ζῶσι, καὶ εἰλοῦσι πράξει εἰσέτι ἀγαθὸν τε ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως οὗ καὶ αὕτη ἡ κόνις του ἐκλείψει.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ στάδιον τοῦ ἀνδρὸς τῶν γραμμάτων καθὸ πολίτου. Ἄδυναται δὲ νὰ ὑπάρχῃ ἕτερον εἰς ὃ ἡ δόξα νὰ ἦναι γλυκυτέρα καταλείπουσα εἰς τὸν μυχὸν ἐντίμου τινὸς καρδίας, συγκινοκότεραν καὶ ἀγνωτέραν ἀγαλλίασιν;

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ (Thomas disc: de récept à l' Acad Franç ὑπὸ Σπυρ. Δ. Μάργαρη).

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΩΝ.

(Μετάφρασις).

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ἐκτοτε αἱ σταυροφορίαι φαίνονται τείνουσαι πρὸς πάντη διάφορον σκοπὸν καὶ ὑπὸ ὅλως διαφόρου αἰτίας ὠθούμεναι, καίτοι δὲ, εἰ καὶ εὐάριθμοι χριστιανοὶ χύνουσιν εἰσέτι τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ἁγίου Τάφου, μολοντοῦτο, οἱ πλείστοι τῶν Ἱπποτῶν καὶ Ἡγεμόνων, δὲν ἀκούουσιν πλέον εἰμὴ τὴν φωνὴν τῆς φιλοδοξίας. Πάσαι τινὲς καταχρώμενοι τῆς ὑπεροχῆς ἣν ἐξήσκουν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῶν πιστῶν, ἐστρεψαν τὰ στρατεύματα τοῦ Σταυροῦ κατὰ Χριστιανῶν λαῶν καὶ ἀτομικῶν ἐχθρῶν των. Οἱ ἅγιοι πόλεμοι ἀπώλεσαν ἔκτοτε τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα, μεταβληθέντες εἰς ἐμ-

φίλους τῆς Χριστιανοσύνης πολέμους· ἐν μέσῳ τοιούτων ταραχῶν, ἐνῶ ἡ Εὐρώπη ἐφαίνετο οὐδόλωσ γρέφουσα τὰ βλέμματα αὐτῆς πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἰδοὺ βασιλεὺς τις ἐπιχειρεῖ νὰ ἐξοπλίσῃ καὶ πάλιν τοὺς λαοὺς τῆς δύσεως κατὰ τῶν ἀπίστων καὶ νὰ ἀναζωοπυρῶσῃ εἰς τοὺς σταυροφόρους τὸ ἡρωϊκὸν ἐκεῖνο αἶσθημα ὅπερ ἐνεψύχωσε τοὺς συνεταίρους τοῦ Γορρέδου. Ἀμφότεροι οἱ πόλεμοι ὀδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς τούτου Βασιλέως εἰσὶν ἀτυχέστεροι τῶν ἄλλων. Κατὰ τὸν πρῶτον, ὁ κόσμος ἔχει ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὴν θείαν μιᾶς αἰχμαλώτου στρατιάς καὶ ἐνὸς σιδηροδεσμίου Βασιλέως, κατὰ τὸν δεύτερον, ἐκείνην ἐνὸς ἰσχυροῦ Μονάρχου ἐνήσκοντος ἐπὶ τῆς κόψεως. Τότε ἡ ἀπάτη διασκεδάζεται, ἡ δὲ Ἱερουσαλήμ παύει ἀπὸ τοῦ νὰ κινή τὸν φιλοπόλεμον ἐνθουσιασμὸν τῶν Χριστιανῶν. Νέα φάσις ἐπίκειται εἰς τὴν Εὐρώπην, ταῦτα τὰ συμβάντα, αὐταὶ αἱ ἀπάται ἐκστρατεῖαι, δὲν ἀποβαίνουνσι μάταιαι διὰ τοὺς λαοὺς τῆς δύσεως. Ἀπίς τις ἐξευγενισμοῦ ἀναλαμβάνει εἰς τὰ γνοφώδη τῆς βαρβαρότητος νέφη, τὸ δὲ πρῶτον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐξευγενισμοῦ ὅπερ αἱ ἐκστρατεῖαι αὐταὶ ἄρχονται νὰ διαδίδωσι, ἐστὶν ἐκεῖνο τοῦ νὰ ἀναθερμάνωσι τὸν πόθον ὅστις κατ' ἀρχὰς ὑπεκίνησεν αὐτάς. Μάταιαι ἀποβαίνουνσι αἱ γινόμεναι ἀπόπειραι ὅπως ἀνάψωσιν ἐκ νέου τὸ πῦρ τὸ καταφλέξαν τὴν τε Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν. Οἱ λαοὶ τοσοῦτον ἰάθησαν ἐκ τῆς εὐσεβοῦς αὐτῶν παραφοροσύνης ὥστε μόλις ἢ σημαῖα τοῦ Χριστοῦ ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ στρατὸν τινα, ὅτε δὲ ἠπειλήθησαν ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων ἢ τε Γερμανία καὶ Εὐρώπη ἦτις σύμπασα ἐξεγέρθη εἰς τὰ ὅπλα ἵνα ἐπιπέσῃ κατὰ τῶν ἐν Ἀσίᾳ ἀπίστων, ὁ στρατὸς οὗτος δὲν ἀντιτάττει εἰμὴ ἀσθενῆ τινα ἀνθίστασιν ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γῆς.

Τοιοῦτον ἐστὶν ἐν βραχείοις τὸ κεφάλαιον τῶν συμβάντων καὶ τῶν ἀναστατώσεων τῶν ὑπὸ τῆς Ἱστορίας τῶν Σταυροφοριῶν περιγραφόμενων. Συγγραφεὺς τις ἀμμάσας πρὸ δύο αἰῶνων, ἀποκαλεῖ τὴν Ἱστορίαν τῶν Ἱερῶν πολέμων «Ἱστορίαν ὅλως Βασιλικήν»· ἀπορῶν δὲ διὰ τὴν σιγὴν εἰς ἣν ἐκρατοῦντο οὗτοι μέχρι τῆς ἐποχῆς του λέγει «Νομίζω ὅτι λίαν λυπηρὸν παρίσταται, τοιαῦτα ὑποκείμενα «κατ' οὐδὲν ὑποδεέστερα ἐκείνων τῶν τοσοῦτω ἐξυμνηθέντων ὑπὸ τε αὐτῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμάνων νὰ περιέλθωσιν εἰς τοιοῦτο σκότος, ὥστε νὰ ἀγνοοῦμεν τίνα ἦσαν ἢ τί ἐπραξάν, μᾶλλον δὲ ἀξιωματικῶς θεωρῶ ἐκείνους οἵτινες προικισμένοι μὲ γνώσεις καὶ εὐχέρειαν περὶ τὸ συγγράφειν ἠμέλησαν τοιαύτην Ἱστορίαν».

Διελθόντες συνοπτικῶς τὸ ἀντικείμενον τῶν Ἱερῶν πολέμων, καὶ διαβλέψαντες τὰς διαφόρους τοῦτων τάσεις, εὐχερῶς δυνάμεθα νὰ εἰ-

κάτωθεν, ὅτι αἱ σταυροφορῖαι ὠρμήθησαν ἐκ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ πολεμικοῦ ἐκείνου πνεύματος, ὅπερ κατὰ τὸν Μεσαιῶνα τοσοῦτον ἐπεκράτει ἐν Ἑυρώπῃ. Καὶ τῷ ὄντι, ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ὅπλων καὶ ἡ θρησκευτικὴ ζέσις, ἦσαν δύο δεσπόζοντα πάθη, ἅτινα συγενοῦντο τρόπον τινὰ ἐπιφέροντα ἀμοιβαίαν πρὸς ἄλληλα ἐνέργειαν, τὰ δὲ ἐλατήρια ταῦτα ἔδωσαν ὄψιν εἰς τὸν ἱερὸν πόλεμον ὅστις ἀνέδειξεν τοὺς σταυροφόρους εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ ἠρωϊσμοῦ.

Συγγραφεῖς τινὲς ἀνεῦρον εἰς τὰς μεγάλας ἐκείνας ἐκστρατείας τὰ οἰκτρώτερα ἐγκλήματα, ἄνευ τοῦ νὰ ἐπενέγκωσι ὠφελείας τινος εἰς τοὺς διαδεχθέντας αἰῶνας. Ἄλλοι ἐπεναντίας ὑποστηρίζουσιν ὅτι εἰς τοὺς πολέμους τούτους ὀφείλομεν ἅπαντα τοῦ ἐξευγενισμοῦ τὰ εὐσεγετήματα. Καίτοι ἐνταῦθα δὲν εἶναι ὁ οἰκτεῖος τόπος ὅπως ἐξετάσωμεν τοιαῦτα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα ζητήματα, οὐδὲν ἤττον ὅμως, μακρὰν τοῦ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι οἱ ἱεροὶ πόλεμοι ἐπέφερον ὅλον τὸ κακὸν ἢ ὅλον τὸ καλὸν ὅπερ εἰς αὐτοὺς ἀποδίδεται, ὀφείλομεν νὰ ὁμοφωνήσωμεν ὅτι ὑπῆρξαν πηγὴ δακρύων εἰς τὰς γενεὰς ἐκείνας αἵτινες εἶδον καὶ συνεμερίσθησαν τούτων. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ δεινὰ καὶ αἱ θύλλαι τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, ἀποκαθιττῶσι πολλάκις τὸν ἄνθρωπον κρείττονα συντελοῦσαι εἰς τὴν διανοητικὴν αὐτοῦ πρόοδον, διὰ τοῦτο ἐπετάχονον οἱ πόλεμοι οὗτοι τὴν ἐμπειρίαν τῶν λαῶν, ὥστε εἴποι τις ἂν, ἀφ' ἧς ἀνέτρεψαν τὴν κοινωνίαν ἐπιτερέωσαν ἀκολούθως τὰ ξέμεθλα. Ἡ ἰδέα αὕτη, γυμνὴ πάσης ὑπερβολῆς καὶ συστήματος, φανήσεται ἴσως ἡ λογικωτέρα πρῶτον, διὸ καὶ ἐνασμενίζόμεθα νὰ ἀποδεχθῶμεν αὐτὴν, οὕσαν μάλιστα παρήγορον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς ὃν ζῶμεν.

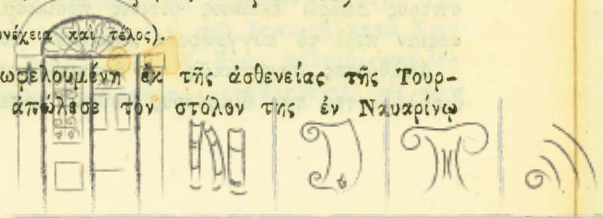
Ἡ προῦσα γενεὰ, ἡ ἰδοῦσα ἀναφαινόμενα ἐν τῷ πολιτικῷ θεάτρῳ τοσαῦτα πάθη, ἡ ὑποσᾶσα τοσαύτας κακώσεις, δὲν θέλει θεωρῆσαι μὲ ἀδιάφορον βλέμμα ὅτι ἡ Πρόνοια διεγείρει ἐνίοτε τὰς μεγάλας ἐπαναστάσεις ἵνα διαφωτίσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐξασφαλίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι τὴν εὐημερίαν τῶν Βασιλείων. Σ. Μ.

ΟΙ ΛΙΧΜΑΛΩΤΟΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ.

(Ἐκ τῆς περιηγήσεως τοῦ Κόμητος Μαρκελλίου).

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Τὰ 1828, ἡ Ῥωσσία, ἐπωφελουμένη ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς Τουρκίας, ἤτις κατὰ τὸ 1827 ἀπώλεσε τὸν στόλον τῆς ἐν Ναυαρίνῳ

καὶ δὲν ἤρθημε πλέον τριάκοντα χιλιάδων στρατιωτῶν, κακῶς διδασκέντων τὴν εὐρωπαϊκὴν τακτικὴν, ἐκίρυσεν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς πύλης. Ὁ Ἀχμέτ Νουρῆς, Κυρκάσιος τὸ γένος, θηλάσας τὸ γάλα τοῦ μίσους κατὰ τῶν Μοσχόβων, ἠγαλλιάσατο μαθάνων τοιαύτην εἶδησιν, καὶ προετοιμάσθη διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ τοὺς αἰώνιους ἐχθρούς τοῦ τόπου του. Ἡμέρας τινὰς πρὶν τῆς ἀναχωρήσεως του, ἤλθε τὴν νύκτα εἰς τὸν κοιτῶνά μου· ἐγὼ ἐκοιμώμουν, καὶ αὐτὸς μὲ ἐξύπνησε μὲ ἐκάθησεν ἐπὶ προσκεφαλαίου ὅπου ἐπλαγιάζα καὶ μοὶ εἶπεν.

Γεώργιε, σὺ γινώσκεις πόσον σὲ ἀγαπῶ, σὺ ἐξεύρεις πόσον ἡ ζωὴ σου εἶναι ἀναγκαία εἰς τὴν ἰδικὴν μου· ἐγὼ ἀναχωρῶ διὰ τὸν πόλεμον· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ συλλογιθῶ ποτὲ ὅτι πρέπει νὰ χωρισθῶ ἀπὸ σοῦ. Γεώργιε, πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς! ἀνάγκη εἶναι νὰ εἶσαι εἰς τὸ πλευρόν μου κατὰ πάντα χρόνον καὶ ἐν πάσει περιπτώσει! θέλω τώρα σὺ νὰ εἶσαι ὀπαδός μου εἰς κάθε πρᾶγμα· ἐγὼ θέλει σοὶ δώσω καλὰ ὅπλα, θέλω σοὶ δώσω τὸν γενναϊότερόν μου ἵππον, καὶ σὺ θελεῖς κερδίσει δόξαν μαχόμενος εἰς τὸ πλευρόν μου! Ἀλλὰ στοχάσου Γεώργιε ὅτι ὅτε θέλει εἴμεθα εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἡμῶν αὐτοκράτορος, σκέφθητι ὅτι ἐγὼ δὲν θέλω δυνηθῆ νὰ σὲ παρῆρσιάσω εἰς τοὺς Ὀσμανλίδας, εἰμὴ ὡς ποταπὸν τινα αἰχμάλωτον, ὡς ἓνα ἄπιστον γιαιούρην ἐνῶ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ σὲ κάμω νὰ γνωρισθῆς ὡς ἀδελφός μου θρησκείας καὶ φιλίας.

Τοιοῦτους λόγους ἐπρόφερον ὁ Ἀχμέτ σφίγγων τὴν χεῖρά μου καὶ μὲ συγκινητικὴν φωνήν, οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐτάραξαν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν· ἡ ἄπειρος φιλία ἦν ἔτρεφον περὶ τοῦ Ἀχμέτ Νουρῆ, ἡ ἀδυναμία τοῦ νὰ χωρισθῶ ἀπ' αὐτόν, ἡ ἀγάπη τῆς ἐλευθερίας, καὶ δὲν ἤξεύρω τίς ζωηρὰ ἐπιθυμία νὰ γίνωμαι ἐπιφανὴς εἰς τὰς μάχας, κάθητι ἐν ἐνὶ λόγῳ μου ἀφαίρεσε τὴν δύναμιν νὰ ἀντισταθῶ καὶ ὤρκισα εἰς τὸν Ἀχμέτ Νουρῆ νὰ τὸν ἀκολουθῶ εἰς τοὺς κινδύνους τῶν μαχῶν, ὡς ἔτι καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς του πράξεις· ἀκολούθως (ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ) ἔλαβον τὸ ὄνομα Ἰσμαήλ!... Ἡ ἀκαταμάχητος παραφορὰ τῆς φιλίας μὲ ἔκαμε νὰ λησμονήσω εἰς μίαν στιγμήν πάθος τὴν πρῆξιν τῶν πατέρων μου· ἀλλὰ νῦν ὅτε ἀπεκατέστην ἡσυχότερος, εὐρίσκομαι Χριστιανὸς εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου, καὶ ἵνα ἐλευθερωθῶ ἐξ ἐνὸς αἰωνίου ἐλέγχους συνειδότος ἐπιθυμῶ νὰ ἀναλάβω ἐκεῖνον τὸ ὄνομα Γεώργιος ὃ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου μὲ ἔθεσαν.

Ὁ Ἀχμέτ Νουρῆς ἐπλήσθη δόξης κατ' ἐκείνην τὴν μάχην τῶν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

1828, ἤτις ἐνταφιάσε 100,000 Ῥώσων ἐπί τῶν πεδίων τῆς Βουλγαρίας. Μετὰ τὴν συνθήκην τῆς Ἀνδριανούπολεως τὴν 6 Ἰουλίου, ἐκείνην τὴν συνθήκην ἤτις ἤνοιξεν εἰς τὴν Ῥωσσίαν ὄλας τὰς θύρας τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐπέστρεψα εἰς Ὀακμάχ μετὰ τοῦ Ἀχμέτ Νουρῆ· καὶ ὁ εὐεργέτης μου μοὶ ἐδήλωσε μεγάλην τινὰ ἀπόδειξιν τῆς ἀγάπης, καταστήσας με κυβερνήτην τῆς Ἠνέχ καὶ ἄλλων τεσσάρων κωμοπόλεων ὄχι μακρὰν τούτου τοῦ τόπου.

Τὸ παρελθὸν ἔτος, μίαν ὥραίαν αὐγὴν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, εἶμουν μόνος, καθήμενος εἰς τοὺς πόδας τῆς ἱτέας ἣτις ἐκφύεται παρὰ τῆς ὄχθης τοῦ Ῥάκος ὅν εἶδατε πλησιάζοντες εἰς τὴν Ἠνέχ· ἐλαφρὸς ἄνεμος ἔσειε τοὺς κλάδους· τὸ ὕδωρ τοῦ Ῥάκος διέτρεχε ψιθυρίζον πλαγίως τὸ λιβάδιον· τὰ πτηνὰ ἐκελάιδων τὰς μελωδικὰς αὐτῶν ἀρμονίας, αἰτίνες ἐμιγνύοντο μετὰ μυρίων ἄλλων ἤχων τῆς φύσεως· ὥστε ἡ ψυχὴ μου γλυκενομένη συνεκινεῖτο, ὁ δὲ νοῦς μου ἐβυθίζετο εἰς τερπνὴν τινὰ μελέτην. Χαρμόσουνοι τροχασμοὶ ἐγεῖροντο εἰς τὸ πνεῦμά μου καὶ ἐπλήρουσαν τὴν καρδίαν ἐξ ἀγνώστου τινὸς προαισθήματος εὐτυχίας, ὅτε μοὶ ἠνηγέλη ὅτι γυνὴ τις καλυπτομένη μὲ κάλυμμα καὶ συνοδευμένη ὑπὸ τεσσάρων ζείδων (φυλάκων μουσουλμάνων) μὲ ἐπερίμενε εἰς τὴν θύραν τοῦ κανακίου (καταλύματος). Ὁ Ἀχμέτ Νουρῆς Σελικτάρ μοὶ ὑπεσχέθη μίαν τῶν γυναικῶν του, καὶ ἡ τοιαύτη ὑπόσχεσις ἔμελλε νὰ ἐκπληρωθῇ. Ἰπῆγον πρὸς ἐκείνην τὴν γυναῖκα καὶ τὴν ἔλαβον ἐκ τῆς χειρὸς ἵνα τὴν εἰσάξω εἰς τὸ οἶκμά μου· πορευόμενος εἰς τὰ πλάγια αὐτῆς, ἡ καρδία μου ἐκατυπούσε βιαίως, καὶ τὰ γόνατά μου ὠσανύτως ἔτρεμον, ὥστε ἔπεσον ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας. Ἡ γυνὴ μοῦ ἐκτεινε τὴν χεῖρα ἵνα μὲ ἐγείρῃ· μόλις ἐμβήκαμεν εἰς τὴν οἰκίαν αὕτη ἀφῆρεσε τὸ κάλυμμα, καὶ ἐγὼ ἠσθάνθη ὄλα μου τὰ σπλάγγχνα νὰ ταράττωνται εἰς τὴν θέαν τοῦ προσώπου τῆς μητέρας μου· τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ὥραίας ἀγνώστου, καὶ τὸ σῶμα μου ἔγεινε βωβὸν διὰ τῆς ἐκπλήξεως. Ἡ γυνὴ μὲ ἐθεώρει καὶ αὐτὴ μὲ ταραχὴν· ἡ γλῶσσά μου τέλος πάντων διελύθη φωνάζουσα· Ἀχ Θεέ! σὺ εἶσαι ἡ Ἀνδρονίκη ἡ ἀγαπητὴ ἀδελφή; Καὶ ἦτον τῶ ὄντι αὕτη, ἡ ἰδία αὐτῆ ἀδελφὴ μου. Ἐβόιβην εὐθέως εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς, τὴν ἐγέμισα θερμότητων ἀσπασμῶν, καὶ ἐθρηνήσαμεν ὁμοῦ ἐκ χερῶν καὶ εὐχαριστήσεως· χιλιῶν ἠρωτήσαμεν συναλλήλους περὶ τῆς περιπτώσεως καὶ ἔμαθον, ὅτι ἡ ἀγαπητὴ μου Ἀνδρονίκη ἀφοῦ ἐχωρίσθημεν ἀλλήλων, πάντοτε ἐζῆσεν εἰς τὸ χερὸν τοῦ Ἀχμέτ Νουρῆ.

Ἀναχωρήσαμεν κατὰ τὸ παρὸν διὰ τὸν Ὀακμάχ. Ὅταν ὁ Ἀχμέτ Νουρῆς ἤκουσε τὸ θυμαστὸν τοῦτο συμβαθῆνός εἶπε· ἱερά τις φιλία

μὲ συνδέει μετὰ σοῦ, ὦ Ἰσμαήλ, ἐὰν τὸ ἐπιθυμῆς, καὶ ἡ ἀδελφὴ σου τὸ στέργει, ἡμεῖς διπλῶς θέλει ἐνωθῶμεν. Ἡ Ἀνδρονίκη θέλει γίνεαι νόμιμός μου σύζυγος, ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ ἡ νόμιμος σύζυγος τοῦ Ἀχμέτ Νουρῆ, ἀναγκαιεῖτο ὥστε ἡ Ἀνδρονίκη ἔπρεπε νὰ ἀρνηθῇ τὴν χριστιανικὴν πίστιν, καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γεωργίου ἠθέλησε μᾶλλον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πλουσίαν ζωὴν ἣν τῆς ὑπέσχετο ὁ τίτλος νομίμου συζύγου τοῦ Ἀχμέτ Νουρῆ, ἢ μᾶλλον νὰ ἀρνηθῇ ἐκείνην τὴν θρησκείαν ἣτις ἔπρεπε νὰ ἦναι καὶ ἡ ἐδική μου! Τώρα αἱ ἡμέραι τῆς Ἀνδρονίκης διατρέχουσι πρᾶξιαι μετ' ἐμοῦ. Ὁ γενναῖος ἡμῶν φίλος ἔρχεται συχνάκις νὰ ἐπισκέπτεται τὸν ἀδελφὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν, τοὺς ὁποίους μετὰ τόσας ἀτυχίας ἡ θεῖα Πρόνοια θαυμαστικῶς ἐκ νέου ἤνωσεν.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικῦ. Διονύσιος Κ. Μίγγουλας).

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ.

Νέος ὢν χρεωστῆ ὁ ἄνθρωπος νὰ φυλάσσεται ἀπὸ ἡδυπάθειαν· ἀνὴρ δὲ, ἀπὸ στάσεις· καὶ γέρον, ἀπὸ φιλαργυρίαν.

Περὶ τοῦ τεχνικοῦ τῆς Μουσικῆς μέρους.

(Συνέχεια).

§ δ'. Ὑπὸ τὸ ἡμιτόνιον, μετερχόμεθα τριτημόρια, καὶ τεταρτημόρια τοῦ τόνου, χωρὶς ὅμως νὰ δυνηθῶμεν νὰ προσδιορίσωμεν τὰς σχέσεις των, καὶ χωρὶς νὰ τολμήσωμεν νὰ φανταζώμεθα, ὅτι ἔχομεν ἐντελῆ περὶ τούτων ἀκριβείαν. Ὁμολογῶ προσέτι, ὅτι ἡ πλέον ἐξησικημένη ἀκοὴ δυσκολευταὶ νὰ τὰ διακρίνῃ. Ἡρώτησα τὸν Φιλότιμον, ἂν, ἐξαιρῶν αὐτοὺς τοὺς τόνους σχεδὸν ἀκαταλήπτους, ἤθελεν ἠμπορέσει κανεὶς νὰ ἐξαγάγῃ βαθμῆδον ἀπὸ μονόχορδον ὄλους ἐκείνους τοὺς ἤχους, τῶν ὁποίων ὁ βαθμὸς εἶναι προσδιορισμένος, καὶ οἱ ὁποιοὶ σχηματίζουσι τὴν κλίμακα τοῦ μουσικοῦ συστήματος; Δι' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ἤθελε χρειασθῆ, μοὶ εἶπε, χορδὴ ὑπερμέτρου μήκους, ἀλλὰ δύνασαι νὰ τὸ ἐκπληρώσῃς καὶ μὲ ἀριθμὸν. Ὑπόθετε, ὅτι αὕτη εἶναι διγρημένη εἰς 8192 μέρη ὅμοια, ἤχοῦσα τὸ, Σι. Ἡ ἀναλογία τοῦ ἡμιτονίου τοῦ, Σι, Π.χ. πρὸς τὸ, οὐτ, ἐὰν ὑποτεθῇ, ὡς τοῦ, 256, πρὸς τὸ, 243, εἰλεῖς εὖρη, ὅτι, ὅν λόγον ἔχουσι τὰ 256, πρὸς τὰ, 8192, τὸν αὐτὸν, καὶ τὰ, 243, πρὸς τὰ 7776, καὶ ἐπομένως ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἀριθμὸς πρέπει νὰ σοὶ δώσῃ τὸ, οὐτ. Ἡ ἀναλογία τοῦ τόνου οὔσα, καθὼς τὸ εἶπομεν, ὡς τοῦ, 9, πρὸς 2, εἶναι φανερόν, ὅτι, ἀφαιρῶν τὰ, 9, ἀπὸ τὰ 7776. εἰλοῦσι μένει 6912, διὰ τὸ ρε. Ἀκο-

Όροι της Συνδρομής

Όστις δεχθή το πρώτον Τεύχος θεωρείται ως ετήσιος Συνδρομητής.

Αι Συνδρομαί γίνονται εις το Τυπογραφείον **Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ**.

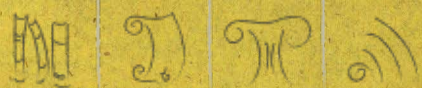
Η Συνδρομή είναι προπληρωτέα.

Η Τιμή της Συνδρομής, διά μὲν τὴν Ζάκυνθον Πένες 30, διά δὲ τὰς ἄλλας Νήσους Πένες 36, διά δὲ τὴν Ἀυτόνομον Ἑλλάδα δραχ. 4 1/2.

Ὁ θέλων νὰ ἀναδεχθῆ τὴν ἐπιτασίαν τῆς συνδρομῆς καὶ εἰσπράξεως τόπου πανός, θέλει ἔχει συμπερον δέκα τοῖς ἑκατόν.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ θέλει ἀναγγέλλει εἰς τὸ ἔξοχόν του τὰ νεοφανῆ Συγγράμματα, ὧν ἀντίτυπον ἔθελα σταλῆ πρὸς τὸ Τυπογραφείον **Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ**.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ἀνταλλάσσεται μὲ πᾶν Περιοδικόν Σύγγραμμα καὶ πᾶσαν Ἑφημερίδα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ